

idus majas anni M.CCCC.LXXXX. ea de re magnis contentionibus in Senatu actum est (a); ac ne tum quidem certi quidpiam statutum. Claudant hunc de bibliotheca extra propositi nostri fines excursum duo scitu non indigna. Primo est mihi compertum, III. id. junias anni M.CCCC.LXXXVIII. censuisse Senatum (b), ut Bessarionis volumina concederentur P. Ioachimo Turriano, Veneto, Ordinis Praedicatorum Generali Magistro, qui recipiebat suis se impensis facturum, ut in ss. Joannis & Pauli coenobio locum aptum atque ex dignitate haberent, illorumque numerum aliis voluminibus aucturum a se congestis. Adjectae sunt conditiones quaedam in decreto eodem expositae: id vero decretum iustis de causis antiquatum est. Deinde non ignorandum, III. non. majas anni M.D.XV. datum esse Procuratoribus locum satis amplum, ad Marci forum, ex aedium ducalium regione, ubi deinceps asservarentur ea volumina; ac tum honesto stipendio creari coeptum esse ejusdem bibliothecae Custodem. Anno denique M.D.XXXVI. Jacobo Sansovino architecto adhibito, absolutum est illud opus, Antonio Capello & Victore Grimano tum Procuratoribus.

(a) Ex eod. Regesto p. 69.

(b) Ibid. p. 89. 2.

(c) Biblioth. univ. p. 146.

(d) Theatr. vir. illustr. p. 1434.

(e) Diction. crit. T. III. col. 2632.

1487

At Sabellicum fuisse hujus bibliothecae Custodem, expresse narrat Gesnerus (c), qui a Cardinali Bessarione fundatam ait Venetiis insignem Bibliothecam, multis libris tam graecis quam latinis ornatissimam, cui praefectus est non parvo stipendio Marcus Antonius Sabellicus vir doctissimus. Quae Gesneri verba dum perperam accipiunt Freherus (d), & Bayle (e), eo lapsi sunt, ut Sabellicum affirmarent a Bessarione Cardinali Nicaeno suae bibliothecae praefectum esse; nisi verbis iis designare voluerint, illum fuisse librorum Custodem, quos Bessarion Senatui donaverat.

Sed ut ad institutam narrationem revertar, in publicum Sabellicus edidit suas in Plinium annotationes, Dominico Grimano, philosopho & Equiti praestantissimo, ac deinde Aquilejensi Patriarchae, sanctaeque romanae ecclesiae Cardinali in primis eximio, nuncupatas. Iis adjecit annotationes alias in quaedam Livii, Valerii Maximi, Lucani aliorumque veterum scriptorum loca: nec multo post Observationes ex varia auctorum lectione collectas, Francisco Fortunio inscripsit, homini Delmatae pererudito. Univerfa is primo Venetiis edidit in 4. anno M.CCCC.LXXXVII. Inseruit eadem Ascensius (f) Annotationibus doctorum virorum, quas e suis praelis emisit Parisiis anno M.D.XI. in fol. & Janus Gruterus primo Thesauri critici tomo (g).

(f) p. XLI. & XLII.

(g) p. 124 & seqq. Francof. 1602. in 8.

1488

(h) Sabell. Epist. lib. I.

Hermolaus Barbarus, omnium optime de Plinio meritis, visus est de Plinianis hisce annotationibus non multum bene sentire; quod ubi Sabellicus cognovit, ita ad eundem Barbarum, qui tum Reipublicae suae nomine apud Mediolanensium Ducem orator erat, scripsit (h): *Audio te nostras in Plinium observationes lectitasse, esseque omnino aliquid quod tua ista Minerva non probet: nec quid sit in illis, quod praeter caetera offenderit, satis compertum habeo: tantum affirmare possum, si tibi displiceo, cui semper placere volui, jam nos nihil esse: omnia nostra vana esse, & indigna quae in apertum referantur, etc.* Rescripsit Barbarus literis quae exstant eodem I. libro, sed quo tempore datae illae sint, ibi non apparet; apparet vero in epistolarum ejusdem Barbari codice manuscripto, qui est apud numquam satis cum laude memoratum Baptistam Nanium, Equitem, pag. 44. *Mediolani nonis novemb. 1488. Purgat se ille*